

*“Raziskave SHARE je postala
steber evropskega raziskovanja
procesa staranja.”*

James Heckman, Nobelov nagrajenec

Obiščite našo spletno stran
<http://www.share-slovenija.si>

Kontakt

Dr. Boris Majcen
Inštitut za ekonomska raziskovanja
Kardeljeva pl. 17
1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 01 5303 800
share@ier.si

SIXTH FRAMEWORK
PROGRAMME

SEVENTH FRAMEWORK
PROGRAMME

Federal Ministry
of Education
and Research

National
Institute
on Aging

Spoštovani anketiranec/anketiranka!

Raziskava o zdravju, procesu staranja in upokojevanju v Evropi (SHARE) je že od leta 2004 pomemben steber raziskovanja procesa staranja v Evropi. V 20 državah, od Švedske, Grčije, Portugalske do Estonije, je že več kot 62.000 ljudi, starejših od 50 let, sodelovalo v raziskavi in nam zaupalo, v kakšnih življenjskih razmerah živijo.

Vaš prispevek je bistvenega pomena za raziskavo SHARE, zato se vam želimo zahvaliti za čas, ki ste ga namenili odgovarjanju na naša

vprašanja. S tem raziskovalcem po vsem svetu aktivno pomagata razumeti vpliv različnih sistemov socialne varnosti na pomembne dejavnike, kot so podpora prijateljev in družine, zdravje in zdravstveno varstvo ter finančne zadeve. Ta znanstvena spoznanja so v pomoč tudi politikom, saj se ti lahko pri svojih odločitvah zanesejo na kakovostne podatke in sistem socialnega varstva prilagodijo družbenim spremembam ter s tem izboljšajo življenjske pogoje številnih ljudi povsod po Evropi.

Želimo vas seznaniti z nekaterimi izsledki raziskave SHARE, zato vam v nadaljevanju predstavljamo nekaj ključnih ugotovitev s treh pomembnih področij, ki jih raziskava zajema.

Še enkrat se vam zahvaljujemo za vašo pomoč – vaš prispevek je zelo pomemben!

Prof. Axel Börsch-Supan, Ph.D.
SHARE koordinator

Vaša družina in prijatelji

Čeprav mediji pogosto poročajo o zmanjševanju pomena družine v sodobni družbi, raziskava SHARE potrjuje, kar mnogi že veste iz lastnih izkušenj: ne glede na to, ali gre za skrb za vnuke, pomoč staršev, ali nudenje opore otrokom pri njihovih vsakodnevnih dejavnostih, ena stvar ostaja jasna – opora družine je še vedno zelo pomembna! Obenem lahko socialna politika močno vpliva na to, kakšna družinska podpora je potrebna; še zlasti v državah, kjer je sistem socialnega varstva širok in razvejan, država pogosto svoje programe dopolnjuje s pomočjo s strani družine ter prijateljev. To pa še poudarja naslednje pomembno dejstvo: razširjeno socialno omrežje, ki ga sestavljajo prijatelji, sosedje, sodelavci ali drugi znanci, ima pomembno vlogo pri nudenju socialne opore, še zlasti za ljudi, ki nimajo odraslih otrok.

Vaše zdravje in zdravstveno varstvo

Življenjska doba se podaljšuje, zato je poznavanje učinkov sistema zdravstvenega varstva na zdravje ljudi pomembno. Še zlasti preventivno zdravstveno varstvo ima pozitiven učinek na zdravje posameznikov in je pomemben gradnik politik zdravstvenega varstva povsod po Evropi. Toveljatakozasedanjostkottudizapreteklost: otroci v državah s širokim in razvejanim sistemom

zdravstvenega varstva so zrasli v zdrave starostnike. Preventivno zdravstveno varstvo je torej pomembno, a raziskava SHARE celo kaže, da učinkovito zdravstveno varstvo pripomore tudi k izboljšanju dolgotrajnih bolezenskih stanj. Povezave med zdravstvenim varstvom in njegovimi učinki sicer pogosto niso očitne. Raziskava SHARE pa je na primer pokazala, da slabšanje sluha poveča možnost razvoja znakov depresije veliko let kasneje. Preprečevanje in lajšanje težav motnje sluha sta tako bistvenega pomena za zaustavitev razvoja depresije.

Vaš ekonomski položaj

Upokojitev je pomembno obdobje v življenju posameznika, še zlasti z vidika njegovega ekonomskega položaja. Življenjski pogoji pred in po upokojitvi se v Evropi močno razlikujejo in znova se pokaže, da imajo različne socialne politike pomemben vpliv na to. Problematiko ekonomskega položaja starejših osvetlijo šele rezultati raziskav kot je SHARE: slabi delovni pogoji – če omenimo samo en primer – močno vplivajo na odločitve o zgodnji upokojitvi. Posledica so lahko nižje pokojnine, ki lahko vodijo v finančne težave v obdobju višje starosti. Razumevanje procesov upokojevanja je bistvenega pomena za reševanje osnovnih težav in pripravo rešitev, ki bi ublažile finančne stiske po upokojitvi.